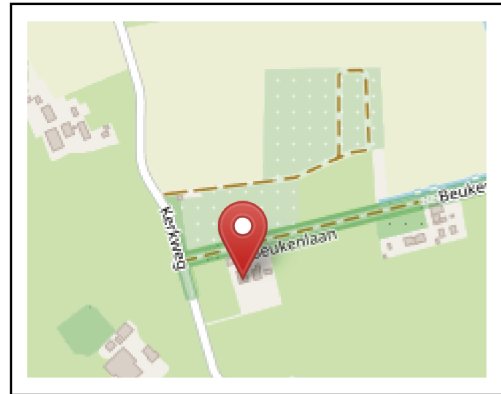

Boerderij Gronouwe
Beukenlaan 2
6956 CB Spankeren

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000228
Inschrijving register 24 december 2008
Kadastrale aanduiding Dieren X 92

Historie en ligging:

Dit oorspronkelijk tot de havezathe De Bockhorst behorende boerderijcomplex GRONOUWE is gelegen in een vrij gaaf bewaard oud cultuurlandschap ten noorden van de dorpskern van Spankeren op een terrein op de hoek van de Kerkweg en de Beukenlaan. De Beukenlaan, die de verbinding vormt tussen de Kerkweg en de Bockhorstweg, vormt het verlengde van de oprijlaan van De Bockhorst. Het complex bestaat uit een met het voorhuis op de Kerkweg georiënteerde boerderij van het hallehuistype en een ten oosten hiervan gelegen bijschuur. Het complex is gelegen op een oude bouwplaats. De in verschillende bouwfasen tot stand gekomen hallehuisboerderij dateert in de huidige vorm mogelijk uit het midden van de negentiende eeuw met enige wijzigingen uit de eerste helft van de twintigste eeuw. De bijschuur dateert in de huidige vorm waarschijnlijk grotendeels uit het interbellum. De gebouwen van het complex worden omgeven door een gazon.

BOERDERIJ

Plattegrond en opbouw:

De boerderij is gebouwd op een nagenoeg rechthoekige plattegrond met aan de zijde van de rechter zijgevel de licht uitspringende gevel van het voorhuis. De boerderij is voorzien van een afgewolfd zadeldak met uileborden dat ter hoogte van het voorhuis opgewipt is en in hoofdzaak gedekt is met riet met uitzondering van de zijschilden die deels van gesmoorde Hollandse pannen voorzien zijn. Zowel op de nok als in het rechter dakschild van het voorhuis bevindt zich een bakstenen schoorsteen. Het pand is opgetrokken in baksteen, grotendeels gemetseld in kruisverband.

Vorgevel:

De asymmetrisch ingedeelde, ooit na wijzigingen gepleisterde en van geblokte hoekpilasters voorziene, vorgevel heeft een iets rechts van het midden geplaatste vernieuwde toegangsdeur met een tweeruits bovenlicht. Aan weerszijden van de deur bevindt zich een rechtgesloten venster met een zesruits schuifraam met aan weerszijden vernieuwde houten luiken. Uiterst links in gevel bevindt zich een klein opkamervenster met een luik. Onder het venster bevindt zich een kelderlicht. Boven het rechts in gevel gelegen venster bevindt zich een kleine vierkant raampje. In het dakschild bevindt zich een brede niet-oorspronkelijke storende dakkapel.

Linker zijgevel:

De linker zijgevel van het achterhuis heeft links een getoogd gietijzeren stalraampje met bladmotief en aansluitend een rechtgesloten staldeurtje met aan weerszijden een betonnen stalraam. De gevel van het voorhuis heeft links een door luik afgesloten vensteropening.

Achtergevel:

De symmetrisch ingedeelde achtergevel, die sporen van verschillende bouwfasen vertoont, heeft in het midden een door een korfboog afgesloten deeldeuropening met een dubbele deeldeer. Aan weerszijden van de deeldeuropening, ter hoogte van de boogaanzet, bevindt zich een door een keperboogje afgesloten drieruits stalraampje. Zowel uiterst links als uiterst rechts bevindt zich een door een segmentboogje afgesloten staldeurtje.

NB. De achtergevel is geheel opnieuw opgetrokken (spouwmuur). Qua uitvoering is de muur geheel in stijl.

Rechter zijgevel:

De rechter zijgevel van het hier uitgebouwde voorhuis heeft twee, mogelijk in de jaren twintig vergrote, door een rollaag afgesloten vensters. Het linker venster is voorzien van een zesruits stolpraam. Het stolpraam van het rechter venster is vervangen door een enkelruits raam. De gevel van het achterhuis is voorzien van een vijftal stalramen deels vermoedelijk daterend uit het interbellum. Uiterst links bevindt zich een door een blind segmentboogje afgesloten venster met een vernieuwd raam. Aansluitend bevindt zich in de gevel een klappraam op de plaats waar zich oorspronkelijk waarschijnlijk een staldeurtje bevonden heeft. De gevel bezit verder drie getoogde ijzeren zesruits stalramen.

SCHUUR

De ten oosten van de boerderij gelegen schuur heeft één bouwlaag onder een zadeldak gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. De gevels zijn opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband. Aan de noordzijde van het gebouw bevindt zich een klein tegen de voorgevel aangebouwd schuurtje onder een zadeldak gedekt met gesmoorde en rode Hollandse pannen.

De voorgevel van de schuur bezit een door een segmentboog afgesloten deeldeuropening waarin een dubbele deeldeer is opgenomen. Rechts van de deuropening bevindt zich een door een rollaag afgesloten ijzeren zesruits stalraam. De geveltop bezit een oculo de boeuf met een negenruits gietijzeren raam. De zijgevels bezitten meerdere stalramen als in de voorgevel. Verschillende openingen worden door luiken afgesloten. In de rechter zijgevel bevindt zich tevens uiterst links een staldeurtje. De achtergevel heeft in het midden een door een rollaag afgesloten staldeurtje waarboven zich een zeshoekig getralied oeuil de boeuf bevindt. Links in de gevel bevindt zich een stalraam als in de zijgevels. Rechts bevindt zich in de gevel een venster met een meerruits raam met luiken. In de geveltop bevindt zich een oculo de boeuf als in de voorgevel.

Reden van plaatsing:

Het complex bezit stedenbouwkundige waarde:

- Als onderdeel van het landgoed De Bockhorst heeft het complex een ensemblewaarde.
- Het complex vormt een onderdeel van het historisch gegroeide landschappelijk gebied ten noorden van het dorp Spankeren en is bepalend voor het zichtbaar houden van deze situatie. Het gebied ten noorden van het dorp wordt gevormd door een oude dekzandrug met verspreid liggende oude agrarische erven. Dit gebied vormt een nog vrij gaaf bewaard oud cultuurlandschap.

Het complex bezit architectuurhistorische waarde:

- Vanwege de vrij gaaf bewaarde hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik van de diverse gebouwen. In het voorhuis is een dakkapel aangebracht. Deze wijziging is echter ondergeschikt aan de waarde van het totale complex.
- Het complex vormt een goed voorbeeld van een historisch gegroeid agrarisch complex dat bestaat uit een in de huidige vorm negentiende eeuwse boerderij van het hallehuistype met bijgebouwen uit de eerste decennia van de twintigste eeuw.

Het complex bezit cultuur-historische waarde:

- Als onderdeel van het landgoed De Bockhorst dat van belang is geweest voor de ontwikkeling van dit gebied.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2b, 2c en 3c. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voor- en linkerzijgevel – 2016. Foto: Driekus Wolsink / fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND